

این ارقام شهروندان را به فرزندآوری مجاب می‌کند؟

اختصاص ۲۲۰۰ همت برای اجرای تنها یک بند از قانون جوانی جمعیت

سعیده علیپور

برخی از فرهنگ‌سازی سخن می‌گویند و گروهی به دنبال جمع کردن وسایل پیشگیری از بارداری و حذف بارگیری سلامت جنین به امید زاد و ولد بیشتر هستند. برخی قوانین پیشین برای کاهش جمعیت را نگویند می‌کنند و شماری دنبال کاهش سن ازدواج حتی تا زیر ۱۸ سال هستند تا شاید در مسیر رشد جمعیت قدمی بردارند. اما هر چه که هست، نمودارها کار خود را می‌کنند و مسیر نزولی جمعیت کشور را نشان می‌دهند؛ مسیری که گفته می‌شود تا ۱۸ سال دیگر سر و ته می‌شود؛ به طوری که شمار مرحومین از متولدین بیشتر خواهد شد.

این موقعیت از منظر بسیاری از دولتمردان حال حاضر کشور خطرناک تلقی می‌شود و به همین منظور چند سالی است که مشوق‌ها و تنبیه‌های پراکنده ارائه می‌شود و در نهایت سال گذشته قانونی به نام «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» تصویب شد.

در همین راستا نمایندگان مجلس در چارچوب لایحه بودجه ۱۴۰۲ تسهیلات و مشوق‌های فرزندآوری و ازدواج و برخی از موارد دیگر را افزایش دادند. البته در این میان برخی دیگر از تسهیلاتی که در قانون به آنها اشاره شده، در بودجه سال آینده قرار نگرفته است که از جمله آن می‌توان به حمایت حداقلی از چندفلوژی و توسعه خوابگاه‌های متاهلی اشاره کرد.

در این میان البته برخی از کارشناسان بر این عقیده‌اند که تا وقتی کشور با بحران‌هایی نظیر رشد شاخص فلاکت، تورم روزافزون و کاهش ارزش پول ملی، کاهش امید به زندگی و ... روبرو است، تسهیلات یاد شده، کارکردی در ترغیب مردم به فرزندآوری ندارد. در این میان بحران خشکسالی و کمبود آب موضوع دیگری است که فعالان محیط زیستی مانع بزرگی برای رشد جمعیت می‌دانند. مانعی که با عدم مدیریت منابع آب کشور، هر روز بلندتر هم می‌شود.

آمارهای جمعیتی چه می‌گویند؟

بر اساس بررسی‌های صورت گرفته نرخ رشد جمعیت از سال

۱۳۴۵ تا سال ۱۳۸۵ و در طی ۲۰ سال از ۳۹.۶٪ به ۱۶.۶٪ و از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۰ از ۱۶.۶٪ به ۰.۶٪ کاهش یافته است.

در چنین شرایطی در بیش از ۱۰ سال گذشته، قوانین مختلفی برای رشد جمعیت دیکته شده، اما هیچ کدام از آنها کارآمد نبوده است. از ممنوعیت وازکتومی و توپکتومی گرفته تا طرح اختصاص سهام بورس به فرزندان سوسوم و چهارم به بعد و کاهش زمان خدمت سربازی پدر و وام مسکن ۷۰ میلیون تومانی و ... طرح‌هایی که هر از چندی برای ترغیب مردم به فرزندآوری از آستین قانونگذاران بیرون می‌آید و تاکنون هم کسی را تشویق کرده و نه حتی ضمانت اجرایی داشته است.

با پشتوانه چنین طرح‌های بی‌حاصلی، کمیسیون اصل ۸۵ مجلس طرح جوانی جمعیت و حمایت از خانواده را بررسی و در سال گذشته در صحن علنی تصویب کرد.

تسهیلاتی مصوب برای سال ۱۴۰۲

بر اساس آنچه به تازگی مجلس تصویب کرد، رقم تسهیلات وام ازدواج در سال ۱۴۰۲، ۵۰ درصد افزایش داده شده است. اما این افزایش شامل همگان نمی‌شود؛ به طوری که بر اساس این مصوبه نمایندگان، تسهیلات قرض الحسنه ازدواج برای هر یک از زوج‌هایی که تاریخ ازدواج آنها از ابتدا سال ۹۸ بوده مبلغ ۱۸۰

میلیون تومان و برای زوج‌های زیر ۲۵ سال و زوج‌های زیر ۲۳ سال مبلغ ۲۲۰ میلیون تومان تعیین شد. همچنین بر اساس مصوبه مجلس وام ۳۰ تا ۱۵۰ میلیونی به صاحبان یک تا پنج فرزند بیشتر تعلق خواهد گرفت به طوری که برای فرزند اول ۳۰ میلیون، برای فرزند دوم ۶۰... و برای فرزند پنجم و بیشتر ۱۵۰ میلیون تومان وام اعطا خواهد شد.

همچنین در روزهای اخیر با تصویب مجلس شورای اسلامی، وزارت راه و شهرسازی مکلف به اختصاص یک قطعه زمین یا واحد مسکونی به صورت رایگان به خانواده‌های دارای ۴ فرزند و بیشتر شد.

همچنین نمایندگان مردم در مجلس دولت را مکلف کردند تا به ازای هر فرزند که از ابتدای سال ۱۴۰۲ متولد خواهد شد، مبلغ ۲۲

روی نامهربان ماجرا

اما تا اینجا، بخش خوب ماجرا بود. شامل وعده‌هایی که هر چند بسیاری امید به تامین بودجه آن ندارند؛ اما آن را شیرین می‌دانند. این قانون وجه دیگری هم دارد. وجهی که بسیاری معتقدند، تمام تشویق‌ها را همچون چماقی بر سر شهروندان ایرانی می‌کوبد و این شائبه را ایجاد می‌کند که سیاستگذاران دولتمردان برای خصوصی‌ترین بخش‌های زندگی‌شان هم تعیین تکلیف می‌کنند و نمی‌توان در آن ردی از حقوق شهروندی مورد تاکید قانون اساسی دید. ماده ۵۱ این قانون توزیع رایگان و

میلیون ریال تا سقف ۲۲ هزار میلیارد ریال صرفاً جهت خرید واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری معامله در بورس به نام فرزند اختصاص دهد. نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جریان رسیدگی به لایحه بودجه ۱۴۰۲، تسهیلات قرض الحسنه و دیعه یا خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن که از ابتدای سال ۱۳۹۹ به بعد صاحب فرزند سوم یا بیشتر می‌شوند را ۲۰۰ میلیون تومان تعیین کردند. در همین باره سیدشمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون تلفیق لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ گفت که برای اجرای این بخش از قانون جمعیت و تعالی خانواده ۲۲۰۰ همت بودجه اختصاص یافته است.

برخی از کارشناسان بر این عقیده‌اند که تا وقتی کشور با بحران‌هایی نظیر رشد شاخص فلاکت، تورم پول ملی، کاهش امید به زندگی و ... روبروست، تمام تسهیلاتی یاد شده، کارکردی در ترغیب مردم به فرزندآوری ندارد

در چارچوب لایحه بودجه ۱۴۰۲ تسهیلات و مشوق‌های فرزندآوری، وام ازدواج به ۱۸۰ تا ۲۲۰ میلیون تومان برای هر زوج و وام فرزند اول تا پنجم ۳۰ تا ۱۵۰ میلیون تومان برای تولد فرزند اول تا پنجم اعلام شده است

جنینی، توسط پزشک یا اعضای کادر بهداشتی و درمانی جرم تلقی نشده است.» بخشی که می‌تواند امکان تولد کودکان باناتوانی‌های مادرزادی را به شکل قابل توجهی افزایش دهد.

نگرانی‌های بزرگ‌تر از سالمندی جمعیت

امادجای از مصوبات اخیر مجلس، برخی کارشناسان علاقه‌مندی سیاست‌گذاران کشور را به افزایش جمعیت کشور بدون توجه به وضعیت اقتصادی و منابع زیست محیطی اشتباه می‌دانند.

در سناریوهای پیش‌بینی شده مرکز آمار ایران، اگر نرخ باروری ۱.۵ فرزند به ازای هر زن باشد، رشد جمعیت تا سال ۱۴۲۰ همچنان ادامه خواهد داشت و جمعیت ایران از مرز ۹۵ میلیون نفر خواهد گذشت که حدود ۱۹ میلیون نفر از آنها (کمتر از ۲۰ درصد) ۶۵ ساله یا بیشتر خواهند داشت. در این سناریو جمعیت ۱۵ تا ۶۴ ساله که جمعیت مولد در سن کار است، بیش از ۶۱ میلیون نفر معادل ۶۵ درصد خواهد بود و سال‌های نوری کار کافی برای اداره اقتصادی جامعه در اختیار خواهد داشت. این در حالی است که در حال حاضر نیز با وجود اینکه جمعیت جوان زیاد است، کشور با نیروی بیکار زیادی مواجه است و همین موضوع هم تاثیر بسزایی در کاهش گرایش به ازدواج داشته است.

* بحران آب و افزایش جمعیت بر اساس تحقیقات، یک درصد افزایش جمعیت به افزایش چهار درصدی تقاضا برای آب منجر می‌شود، چون این جمعیت نیازمند مواد غذایی، شرب، امکانات بهداشتی، صنعتی، خدماتی، توسعه شهری و ... است که تأمین تمام این نیازها بدون مصرف آب امکان‌پذیر نیست.

این در حالی است که ایران با جمعیتی حدود ۸۵ میلیون نفر منابع آبی محدودی را در اختیار دارد که بر اساس تخمین مؤسسات بین‌المللی این منابع در سال‌های آتی کمتر هم خواهد شد. موردی که به نظر می‌رسد علاقه‌مندان افزایش جمعیت آن را به کلی از یاد برده‌اند.

افزایش ۲۵ درصدی نرخ بلیت مترو در سال آینده

اعضای شورای شهر تهران دیروز بررسی لایحه نرخ‌های خدمات در سال ۱۴۰۲ در بخش حمل و نقل عمومی را روی میز بررسی قرار دادند و در نهایت با افزایش ۲۵ درصدی نرخ بلیت مترو برای سال آینده موافقت کردند.

به گزارش ایسنا، جعفر تشکری هاشمی، عضو شورای شهر تهران در این مورد گفت: چنانچه مسافران بلیت رادر ساعت غیر پیک و به صورت حضوری بلیت خریداری کنند بلیت ۲۵۵۰ تومان خواهد بود؛ اما اگر در ساعت پیک و به صورت حضوری خرید کنند مبلغ ۳۰۰۰ تومان خواهد بود.

سرعت مجاز در آزادراه‌ها ۱۰ کیلومتر کاهش یافت

سرعت مجاز وسایل نقلیه در آزادراه‌ها و بزرگراه‌های سطح کشور در بازه زمانی ۲۴ اسفند ۱۴۰۱ تا ۱۵ فروردین ۱۴۰۲، معادل ۱۰ کیلومتر بر ساعت کاهش پیدا کرد.

به گزارش ایسنا، در یکصد و بیست و هفتمین نشست کمیسیون ایمنی راه‌های کشور، گزارش آماری از تصادفات و کشته‌شدگان تصادفات در ۱۰ ماه نخست ۱۴۰۱، آرایه و با توجه به رشد حدود ۱۴ درصد کشته‌شدگان تصادفات در این دوره، بر اطلاع‌رسانی مناسب صدا و سیما برای کاهش سرعت و افزایش ایمنی سفرها به عنوان یکی از عوامل تاثیرگذار مهم در کاهش تصادفات و تبع آن کاهش کشته‌شدگان ناشی از این تصادفات تاکید شد.

مرگ ۲ کارتن خواب بر اثر سقوط مخزن آب

طبق اعلام آتش‌نشانی شهر نیشابور، دو کارتن خواب به دلیل سقوط منبع بزرگ ذخیره آب به طرز دلخراشی جان باختند.

به گزارش ایرنا، طبق این گزارش، این دو کارتن خواب برای فرار از بارش‌ها به زیر تانکر بزرگ فلزی هشت هزار لیتری آب پناه برده بودند که با تداوم بارندگی هاوسست شدن پایه‌های تانکر و فرونشست آن هر دو نفر جان خود را از دست دادند.

انفجار در تبریز با ویرانی ۴ ساختمان و مرگ ۷ نفر

سختگوی آتش‌نشانی شهر تبریز گفت: در حادثه انفجار در این شهر سه منزل مسکونی تخریب و ۷ نفر جان باختند و ۴ نفر مصدوم شدند.

اکبردشتی در خصوص علت این انفجار توضیحی نداده و گفته این مسئله در دست بررسی است. به گفته وی سه نفر هم به صورت جزئی مصدوم شده بودند و یک نفر هم زیر آوار محبوس شده بود که توسط مددگران نجات پیدا کرد و به بیمارستان منتقل شد.

صدور کیفرخواست زورگیران خشن تهران

دادستان تهران گفت: در راستای دست‌نور رئیس قوه قضاییه مبنی بر رسیدگی خارج از نوبت و برخورد قاطع با مرتکبین جرایم وسرقت‌های خشن، قرار جلب به دادرسی و کیفرخواست دو زورگیر به اتهام محاربه از طریق کشیدن سلاح سرد صادر شد.

به گزارش میزان، علی صالحی اظهار کرد: این افراد شکات زیادی داشتند که متأسفانه در ملاءعام با استفاده از قمه از شهروندان به ویژه زنان زورگیری می‌کردند و فیلم بعضی از سرقت‌های شان منتشر شده.

به گفته وی متهم اصلی که برای او کیفرخواست به اتهام محاربه صادر شده با استفاده از شمشیر و قمه و ایجاد عب و وحشت در میان مردم در بازه‌های زمانی متعدد، افراد را به یک سبک و جلو جمعیت مورد ارعاب و تهدید و ضرب و جرح شدید قرار می‌داد و موبایل و سایر وسایل آنها را با زور سرت می‌کرد. نفر دوم نیز به عنوان راننده موتورسیکلت در بعضی از سرقت‌ها همدستی می‌کرده و اتهام او نیز معاونت در محاربه است.

سعادت‌تی تصریح کرد: موضوعاتی از قبیل دلار، ایجاد نارضایتی بین مردم و هدف‌گذاری بیش از ۲۵۰ مدرسه در کشور از توطئه‌های اخیر بوده است.

سعادت‌تی افزود: هدایت هوشیارانه مقام معظم رهبری و حضور مردم در ۱۳ آبان و ۲۲ بهمن‌ها تیر خلاصی برای دشمنان انقلاب بود.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس خاطرنشان کرد: ردپای رژیم اسرائیل، سرویس‌های جاسوسی، منافقین و سلطنت‌طلبان این جریان، کاملاً مشهود است.

همچنین محمدرضا میرتاج‌الدینی عضو کمیسیون برنامه بودجه مجلس درباره جزئیات جلسه غیرعلنی صبح دیروز با اشاره به اینکه موضوع مسمومیت دانش‌آموزان نیز در این جلسه مطرح شد، گفت: با گزارش‌های ارائه شده تمام عوامل پشت پرده این اتفاقات دستگیر شدند و کسانی که به صورت عمد در این ماجرا دست داشتند به اشد مجازات محکوم خواهند شد.

دستگیری ۱۰۰ نفر در ۱۱ استان در ارتباط با مسمومیت‌ها

وزارت کشور به دانش‌آموزان در خصوص اقدام به موارد مشابه هشدار داد

اعلام کرده است، فعالیت آموزشی به طور متعارف و مستمر در حال انجام است. به اولیای محترم توصیه می‌شود که به منظور جلوگیری از افت تحصیلی فرزندان خود با متولیان امر آموزشی و تربیتی فرزندان و در برپایی کلاسهای درسی، همکاری کامل داشته باشند. بدیهی است مدیران و معلمان محترم با دانش‌آموزان غایب برابر مقررات آموزشی رفتار خواهند کرد.

در پایان نیز اعلام شد که مراکز فوریت‌های اورژانس دانش‌آموزی به شماره ۱۵۷۰ جهت مشاوره و به والدین و دانش‌آموزان عزیز آماده پاسخگویی است.

وزارت کشور ضمن اعلام دستگیری بیش از ۱۰۰ نفر در ارتباط با مسمومیت‌های اخیر، اعلام کرد که اقدام برخی از آنها معاندانه بوده است. این وزارتخانه همچنین به دانش‌آموزان هشدار داد تا از اقدام مشابه پرهیز کنند و گر نه با فرد خاطی برخورد قانونی خواهد شد.

این وزارتخانه در بیانیه شماره ۴ خود ضمن اشاره به جزئیات جدیدی از نتایج بررسی‌ها درباره برخی مسمومیت‌های اخیر در مدارس از شناسایی و دستگیری عوامل در شهرهای تهران، قم، زنجان، خوزستان، همدان، فارس، گیلان، آذربایجان غربی، آذربایجان شرقی، کردستان و خراسان رضوی خبر داد. در این بیانیه با اشاره به روند کاهش مسمومیت‌ها از اواسط هفته گذشته تاکنون اعلام شد: تعدادی از این موارد، مشتمل بر افرادی است که از روی شیطنت یا ماجراجویی و با هدف تعطیلی کلاس درس و تحت تاثیر فضای روانی ایجاد شده دست به اقداماتی نظیر استفاده از مواد بدبو و بی‌خطر و زده‌اند که ضمن تذکر لازم، تحقیقات قانونی از این دسته از افراد تا حصول اطمینان و کسب نتیجه‌نهایی ادامه دارد. در این بیانیه همچنین آمده است: در بین دستگیر شدگان افرادی با انگیزه‌های معاندانه و با هدف ایجاد رعب و وحشت در مردم دانش‌آموزان و برای تعطیلی مدارس و ایجاد بدبینی نسبت به نظام وجود دارند که تحقیقات از این افراد جانی‌تاکار از جمله کشف ارتباط احتمالی آنان با سازمان‌های تروریستی منافقین و ... مورد تحقیق و بررسی است.

در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: همان‌گونه که وزارت آموزش و پرورش

اعلام کرده است، فعالیت آموزشی به طور متعارف و مستمر در حال انجام است. به اولیای محترم توصیه می‌شود که به منظور جلوگیری از افت تحصیلی فرزندان خود با متولیان امر آموزشی و تربیتی فرزندان و در برپایی کلاسهای درسی، همکاری کامل داشته باشند. بدیهی است مدیران و معلمان محترم با دانش‌آموزان غایب برابر مقررات آموزشی رفتار خواهند کرد.

در پایان نیز اعلام شد که مراکز فوریت‌های اورژانس دانش‌آموزی به شماره ۱۵۷۰ جهت مشاوره و به والدین و دانش‌آموزان عزیز آماده پاسخگویی است.

ماده ۵۱ این قانون توزیع رایگان و